معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: همه مالکان خصوصی، خودمالکان و سازندگان بخش خصوصی بر اساس ضوابطی که وزارت راه و شهرسازی تعیین کرده است به بانک‌ها مراجعه کرده و تقاضای استفاده از تسهیلات ساخت را داشته باشند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، محمود محمودزاده معاون مسکن و ساختمان

معاون وزیر راه و شهرسازی:

متقاضیان وام ساخت مسکن به بانک مراجعه کنند

وزارت راه و شهرسازی، گفت: بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۰، یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد امر از واحدهای مسکونی شهری و روستایی، مقرر است تا از تسهیلات ساخت مسکن استفاده کنند که از این تعداد ۴۰۰ هزار واحد برای واحدهای مسکونی روستایی و ۸۰۰ هزار واحد برای واحدهای مسکونی شهری در نظر گرفته شده است.

وی هدف از افزایش تسهیلات ساخت و بلاغ آن به بانک‌ها را رونق و افزایش ساخت و ساز و تولید مسکن برشمرد و اظهار امیدواری کرد تا واحدهای نیمه‌تمام یا واحدهایی که تازه شروع شده‌اند سهم تامین مالی بهتری را برای تکمیل داشته‌باشند.

«متقاضیان دریافت تسهیلات ساخت مسکن به بانک مراجعه کنند»

محمودزاده توضیح داد: همه مالکان خصوصی، خودمالکان و سازندگان بخش خصوصی بر اساس ضوابطی که وزارت راه و شهرسازی تعیین کرده است به بانک‌ها مراجعه کرده و تقاضای استفاده از تسهیلات ساخت را داشته باشند. بر اساس شاخص بندی که انجام شده این تسهیلات در اختیار واجدان شرایط که عموما سازندگان واحدهای متوسط و ارزان‌قیمت هستند قرار می‌گیرد.

معاون وزیر راه و شهرسازی تصریح کرد: پرداخت تسهیلات ساخت مسکن الزامی بلاغ به واحدهای گران‌قیمت تعلق نمی‌گیرد و این بخشی از ضوابط وزارت راه و شهرسازی است. واحدهای متوسط و ارزان قیمت مشمول قانون دریافت تسهیلات ساخت هستند. همچنین حدود ۴۰۰ هزار از یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد مسکونی برای واحدهای مسکونی روستایی و ۸۰۰ هزار واحد برای مسکن شهری در نظر گرفته شده است.

وی اظهار امیدواری کرد تا با این کار بخش عمده‌ای از واحدهای نیمه تمام سطح کشور تکمیل و رونق ساخت و ساز در سال جاری بیشتر شود.

محمودزاده در خصوص سقف تسهیلات ساخت اعلام کرد: صورت جلسه سقف تسهیلات ساخت اعلام شده، اعلام خواهد شد.

وی اعلام کرد: بر اساس قانون همه بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری مشمول اجرای این طرح هستند و ابلاغ سهمیه‌بانک که باید به تسهیلات ساخت مسکن اختصاص دهند را دریافت کرده‌اند.

محمودزاده یادآور شد: سهیمه بانک‌ها در ارایه تسهیلات ساخت مسکن متفاوت است و سهمیه بانک مسکن با توجه به تخصصی بودن آن بانک در حوزه مسکن از سایر بانک‌ها بیشتر است.

بر اساس قانون بودجه ۱۴۰۰ مجموعا بانک‌ها باید ۲۶۰ هزار میلیارد تومان برای واحدهای مسکونی شهری و روستایی در مجموع یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد است پرداخت کنند.

اخبار کوتاه

ترخیص فوری ۱۲۰۰ راس دام وارداتی از فرانسه

طبق اعلام مسئولان گمرک ایران با وجود عدم صدور کد رهگیری بانک ۱۲۰۰ راس دام زنده که از فرانسه به گمرک رسیده بود با توجه به ثبت سفارش انجام شده و جهت ممانعت از تلفات، فوراً ترخیص شده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، مهرداد جمال اونقی- معاون فنی گمرک ایران گفت که این ۱۲۰۰ راس دام سبک که دو شب گذشته در چند دستگاه تریلر حمل و به گمرک آستارا آمده بود ثبت سفارش و سایر مدارک و مجوزهای واردات را داشت، اما کد رهگیری بانک جهت تامین ارز برای آن صادر نشده بود.

وی افزود: با وجود الزامی که برای صدور کد رهگیری بانک جهت ترخیص کالا وجود دارد، با توجه به اینکه این دام‌ها زنده بودند و احتمال تلفات وجود داشت گمرک نسبت به ترخیص فوری آن اقدام کرده است.

این در حالی است مدتی پیش سه راس گوجر توسط باغ وحش صفادشت به گمرک بازرگان وارد شد اما حتی ثبت سفارش معتبر به عنوان مجوز واردات از سوی وزارت صمت را نداشت و یا کد رهگیری بانک جهت تامین ارز برای آن صادر نشده بود و امکان ترخیص فراهم نبود ولی بعد از هماهنگی های صورت گرفته بین دستگاه های مربوطه ترخیص شدند ولی بعد از آن یک راس تلف شد.

تامین مواد اولیه بنگاهها از طریق شرکت‌های تامین نیاز

یک کارشناس حوزه تعاون تشکیل و توسعه تعاونی های تامین نیاز را از جمله راهکارهای حمایت از تولید برشمرد و گفت: شرکتهای تامین نیاز نقش موثری در تهیه و تامین مواد اولیه مورد نیاز بنگاهها با قیمت پایین دارند.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، رضا وفایی یگانه اظهار کرد: در حال حاضر یکی از دغدغه های مهم تولیدکنندگان و واحدهای تولیدی تامین مواد اولیه با قیمت مناسب است ولی به دلیل کم توجهی به موضوع سامانه‌دهی فعالیتهای اقتصادی بیشتر واحدهای تولیدی خود نسبت به تامین مواد اولیه مورد نیاز اقدام می کنند که می تواند موجب افزایش هزینه های تولید شود.

وی افزود: در بخش تعاون بسترهایی نظیر شرکتهای تامین نیاز وجود دارد که هزینه های تولید را به شکل عملیاتی با امکان دسترسی و قیمت پایین نهاده های تولید کاهش می دهد.

به گفته این کارشناس بخش تعاون، تعاونی های تامین نیاز می تواند از سوی تولیدکنندگانی ایجاد شوند که فعالیتهای همگن دارند و مواد اولیه مورد نیاز بنگاهها را با تجمیع تقاضای همگن با کمترین قیمت به دست واحدهای تولیدی برسانند.

وفایی یگانه در ادامه از واحدهای تعاونی تامین نیاز به عنوان یکی از راهکارهای پشتیبانی و حمایت از تولید نام برد و اظهار کرد: تفاوتی که این شرکتها با بخش خصوصی دارند در این است که شرکتهای خصوصی به حداکثر سازی سود می اندیشند و مواد اولیه را تا جایی که فضای رقابتی اجازه دهد با بیشترین قیمت به واحدهای تولیدی عرضه می کنند.

وی گفت: اگر چه در این شیوه تامین واحد تولیدی از سود شرکت تامین کننده نیاز بهره مند می شود ولی قیمت تمام شده کالا بالا است در صورتی که در شرکتهای تعاونی تامین نیاز، مواد اولیه با کمترین قیمت در اختیار اعضا قرار می گیرد و نگاه سودآوری از سوی واحد تولیدی به شرکت تامین نیاز وجود ندارد.

مدیر امور اقتصادی اتاق تعاون، ملاک سنجش و ارزیابی عملکرد شرکتهای تامین نیاز بخش تعاون را در عرضه مواد اولیه با قیمت های پایین عنوان کرد و افزود: هرچه مواد اولیه با قیمت پایین عرضه شود، تعاونی تامین نیاز در فعالیت و عملکرد خود موفق عمل کرده است.

پولدارها در بازار مسکن پولدارتر می‌شوند

یک کارشناس بازار مسکن گفت: تلاطمات اقتصادی زمینه را برای جهش بازار مسکن، پولدارتر شدن مالکان و فاصله طبقاتی فراهم می‌کند؛ اگر هم فرضا قیمت خانه مقداری پایین بیاید تاثیری در توان متقاضیان واقعی ندارد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمد عدالت‌خواه اظهار کرد: طی دهه‌های اخیر بسیاری از طریق رانتهای مستقیم و غیرمستقیم بخش زمین و مسکن به سرمایه‌های هنگفت دست یافته‌اند. دهه ۶۰ طبق قانون زمین شهری زمین‌ها به سه قسمت داير، موات و مسبوق به احیا تقسیم شدند. زمینهای مسبوق به احیا از جنگ دولت خارج و اغلب به دست زمین‌خواران افتاد. بعد زمین‌ها به شهرها متصل شدند و مالکان سند دریافت کردند. زیرساخت‌های شهری مثل آب و برق و تلفن همه به این زمین‌ها ارزش بیشتری داد و بدین ترتیب رانت غیرمستقیمی در اختیار متصرفان قرار گرفت که خروجی آن به دور شدن متقاضیان واقعی و پولدار شدن مالکان انجامید.

وی افزود: همواره بیان می شود که دیگر نمی توان برای زمین‌هایی که از دست دولت خارج شده چاردهدیشی کرد. اما به اعتقاد من می‌شود با وضع مالیات، دست کم بخشی از ارزش افزوده این زمینها را از ثروتمندان دریافت و منابع آن را برای ساخت مسکن دهکهای پایین اختصاص داد.

بیتکوین باز هم ریخت

روند ریزشی بیتکوین برای سومین روز متوالی ادامه یافت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سی‌ان‌بی‌سی، اگرچه برخی از فعالان و ناظران بازار رمزارزها نسبت به پیامدهای محیط زیستی آن‌ها از جمله بیتکوین ابراز نگرانی کرده‌اند، مارک کوبان- مدیرعامل باشگاه دالاس مولریکز و میلیاردر مشهور آمریکایی- در پیامی توییتری نوشته است که ارزهای دیجیتالی با وجود مصرف برق بالا به نفع محیط زیست در آینده خواهند بود و مجموع تحت مدیریت وی کماکان به پذیرش بیتکوین، اتریوم و دوج کوین به عنوان ارزهایی مناسب و راحت برای انجام تراکنش های مالی لازم ادامه خواهد داد.

مدیرعامل شرکت توانیر: امسال دوره پیک سختی داریم

مدیرعامل شرکت تولیدی گفت: تعداد مشترکانی که دو برابر مجموع کم مصرفها در کشور برق مصرف می کنند، ۷۵۰ هزار مشترک تخصیص زده شده که مصارف بالایی دارند به طوری که هریک ۲۰ برابر یک مشترک کم مصرف برق مصرف می کنند که باید محدود شوند.

بـه گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، محمدحسن متولی‌زاده در نشست پیک تابستان ۱۴۰۰ از افزایش پیک بار شبکه سراسری به ۴۹ هزار و ۷۰۰ مگاوات تا ۲۶ اردیبهشت جاری خبر داد و افزود: امسال میزان پیش از ۶۰۰۰ مگاوات نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد یافته است.

وی کاهش ۳۵۰۰ مگاوات از توان تولید نیروگاههای برق آبی به جهت کاهش ذخیره آب سدها را از دیگر مسایل شبکه در فصل گرما برشمرد و با اشاره به ضرورت تامین برق مطمئن و پایدار و تلاش جدی همکاران صنعت برق در بخشهای فنی، بر لزوم بیشتبینی موثر روابط عمومی های صنعت برق از تلاشها در این بخش و تمرکز بر موضوع پیک شبکه تاکید کرد.

مدیرعامل توانیر با بیان اینکه بار مدیریت شده شبکه در سال گذشته بیش از ۵۶۰۰ مگاوات بوده که امسال ۴۵۰۰ مگاوات به آن افزوده شده و باید حدود ۱۰ هزار مگاوات مدیریت بار در بازه زمانی نسبتا طولانی اتفاق بیافتد که از حساسیت بالایی برخوردار است و کار بیشتری را می طلبد، گفت: توانیر و شرکتهای برق منطقه ای و توزیع برق، اولین گام در این خصوص را ابلاغ سهمیه قابل تامین هر استان یا قطعی وزیر نیرو اعلام کرد که لازم است همه بر آن تمرکز کنند و با تدبیر استاندار و مدیران استانی و پشتیبانی روابط عمومی های صنعت برق، سهمیه و سقف تعیین شده برای هر استان رعایت شود و نیازی به اعمال محدودیتهای اضافی نباشد.

متولی زاده عدم التزام مشکلات ناشی از کوتاهی در رعایت سقف تعیین شده از یک استان به استانهای دیگر را نکته کلیدی عنوان و اظهار کرد: امیدواریم با کنترلی که انجام می شود، سهمیه های استانی به دقت رعایت شود و در غیر این صورت هر استانی که رعایت نکند با چالشهای مربوط به خود مواجه می شود.

وی همچنین از افزایش قابل توجه پدافن به استانها و افزایش ۲ برابری آن نسبت به سال گذشته خبر داد که با تصمیم هر استان به طور مناسب به مشترکان و مردم اختصاص می یابد.

مدیرعامل توانیر با اشاره به لزوم تمرکز بر مصارف سرمایشی و روشنایی، تنظیم دمای کولرهای گازی روی دمای ۲۵ و بالاتر، استفاده از دور کند کولرهای آبی و کاهش مصرف روشنایی در طول روز را بسیار تاثیر گذار دانست و گفت: پیشگامی وزارت نیرو و ساختمانهای اداری بخشهای آب و برق در مدیریت بارهای سرمایشی و روشنایی و عدم استفاده از کولرهای گازی در مناطق معتدل، مدیریت مصرف برق در ساختمانهای اداری موضوعی جدی است و از تکلیف ساختمانهای اداری کاهش ۵۰ درصدی مصارف برق در فصل گرما درنظر گرفته شده که باید کنترل و نتایج آن منعکس شود.

۷.۵ میلیون مشترک از برق رایگان استفاده می کنند

وی همچنین تعداد مشترکان کم مصرف را که از برق رایگان طرح برق امید استفاده می کنند حدود ۷.۵ میلیون مشترک ذکر کرد.

مدیرعامل توانیر مصرف برق هر دستگاه تولید رمز ارز و کاهش یک تا دو درجه از بروخت سیستمهای سرمایشی معادل مصرف ۲۰ دستگاه تنفس مصنوعی است و از سوی دیگر تولید هر واحد ارز دیجیتال را با تولید ۳۰۰ تن CO ۲ همراه دانست و رویکرد عمومی به برخورد با رمز ارزهای غیر مجاز را حایز اهمیت عنوان کرد.

رئیس اندیشکده کسب و کار مطرح کرد:

۵ اولویت اقتصادی که باید در دستور کار دولت سیزدهم قرار بگیرد

رئیس اندیشکده کسب و کار گفت: دولت بعدی ۵ اولویت شامل ایجاد رشد اقتصادی اشتغال زا، مهار پایدار تورم، قفرزدایی غیرتورمی، مقابله با فساد و کاهش بیکاری را باید در دستور کار خود قرار دهد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، علی مروی در مراسم روشمایی از سه نجات اقتصادی ایران (بنای ایران) گفت دهه ۹۰ دهه سوخت شده ایران است و ما این دهه را از دست دادیم؛ میانگین سرانه قدرت خرید ایرانیان ۴۰ درصد کاهش یافت. اگر قرار باشد از این دست آمارها ردیف کنیم بهانه نامیدی می دهیم اما باور داریم فرصتی که در بحران‌ها برای جراحی و اصلاحات ساختاری اقتصاد وجود دارد در شرایط عادی وجود ندارد. همین باور است که کماکان ما را سرپا نگه داشته است. رئیس اندیشکده کسب و کار افزود: در دولت اول آقای روحانی در مورد بروز تورم بالا به دلیل خطر بمب نقدینگی و وقوع شوک ارزی به دلیل سیاست‌های ارزی اشتباه هشدار داده بودیم.

وی با بیان اینکه تعامل با سیاستگذار چندان آنرخش نبوده و نیست، ادامه داد: ترمز اصلی توسعه اقتصادی، تعارضات منافع است نه جهل دلشی سیاست گذار. ترمز را باید از طریق مطالبه گری اجتماعی و طیف‌های گسترده از عرصه‌های اجتماعی قطع کنیم. از این رو مخاطب طرح «ایمانی ایران» در وهله اول عموم مردم است.

مروی تصریح کرد: امیدواریم این طرح بهانه خوبی برای گفتگوی بیشتر در مورد مسائل اقتصادی شود تا هزینه اجتماعی تصمیمات اشتباه و تعلل در اخذ تصمیمات ضروری برای دولت بعدی بالا برود. حالا این دولت از هر جناحی که می خواهد باشد.

۵ اولویت اصلی برای دولت سیزدهم

رئیس اندیشکده کسب و کار با بیان اینکه دولت بعدی باید ۵ اولویت را در دستور کار خود قرار دهد گفت ایجاد رشد اقتصادی اشتغال زا اولین اولویت اقتصادی دولت بعدی باید باشد؛ فرصت پنجره جمعیتی طی دو دهه گذشته باز شده بود اما تبدیل به تهدید امنیت ملی شد در این دو دهه پیش از ۱۷ میلیون نفر وارد جمعیت در سن کار شده اند اما تنها برای سه میلیون نفر شغل خالص ایجاد شد.

وی افزود: اولویت دوم باید مهار پایدار تورم باشد؛ اگر تورم با شوک‌های غیرواقعی کاهش یابد منجر به بمب نقدینگی می‌شود یعنی همان اتفاقی که در دولت اول آقای روحانی اتفاق افتاد.

مروی تصریح کرد: اولویت سوم نیز مربوط به قفرزدایی است. کاهش ۴۰ درصدی قدرت خرید ایرانیان همزمان با افزایش ضریب جینی و نابرابری منجر شد دهک‌های پایین درآمدی بیشترین ضربه را بخورند به خصوص در دو سال اخیر که مردم به زیر خط فقر مطلق سوق داده شدند؛ خط فقر مطلق موجب می‌شود که افراد برای خواسته‌های ناچیز تن به کارهای عجیبی دهند. از این رو باید قفرزدایی غیر تورمی در دستور کار دولت بعدی قرار گیرد تا غیرپویولیستی باشد.

رئیس اندیشکده کسب و کار گفت: اگر قرار باشد قفرزدایی از محل افزایش یابد پولی و یا استقراض دولت از بانک مرکزی انجام شود نه تنها موجب افزایش تورم می‌شود بلکه ما را به سمت اینورمی و ونزوئلایی شدن سوق می‌دهد. فقر زدایی اصولی و غیر تورمی از تان شب برای کشور واجب تر است.

وی افزود: مورد چهارم مربوط به لزوم مقابله با فساد است اگر حکمرانی متکر و بالدمنتر با فساد گسترده در اقتصاد کشور هستند این موضوع همچون خوره به جان سرمایه اجتماعی افتاده است. با این سطح از ادراک فساد به هیچ وجه نمی‌توان انتظار همراهی اجتماعی را از اصلاحات اقتصادی داشت.

مروی تصریح کرد: مورد پنجم نیز مربوط به اشتغال زایی پایدار می‌شود؛ ما فرصت پنجره جمعیتی را از دست داده ایم به شکلی که در حال حاضر سه الی پنج میلیون نفر بیکار بلندمدت داریم. این مسائل رفع نمی‌شود مگر اینکه از فرصت‌های بین المللی استفاده کنیم و با تعامل درست در عرصه بین المللی به بهبود رتبه ایران در اقتصاد دنیا کمک کنیم.

عضو اتحادیه صنفی لوازم یدکی مطرح کرد:

۳ میلیارد دلار حجم قاچاق لوازم یدکی

عضو اتحادیه صنفی لوازم یدکی با بیان اینکه حجم قاچاق لوازم یدکی خودرو ۳ میلیارد دلار برآورد می‌شود، گفت: سود بازار را قاچاقچی قبل از ورود کالا به زنجیره می‌برد اما کسی با آن برخورد نمی‌کند

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، امیرحسین صیرفی در مورد وضعیت قاچاق در بازار لوازم یدکی خودرو، با بیان اینکه همه دنیا با این موضوع درگیرند اما در ایران ابعاد قاچاق لوازم یدکی خودرو بیشتر از کشورهای دیگر است، گفت: قطعات خودرو طیف بسیار گسترده‌ای دارد؛ نزدیک ۲۱.۵ میلیون خودرو در ایران وجود دارد که از این تعداد ۱۸ میلیون خودرو سواری است که ۷۵ درصد از این خودروها از دو خانواده پژو و پراید هستند. وقتی صحبت از این دو مدل می‌کنیم یعنی از ایران خودرو و سایپا صحبت می‌کنیم؛ یعنی بخش زیادی از بازار در گیر تأمین قطعات این دو خانواده خودرویی هستند. اما نزدیک ۴ میلیون کامیون، کشنده، اتوبوس، موتورهای بسب آب، موتورهای دکل‌های نفت و ... داریم. اسم این بازار، بازار لوازم یدکی خودرو است اما تقریبا همه صنایع با این بخش مرتبط هستند

عضو اتحادیه صنفی لوازم یدکی کشور افزود: اندازه و ظرفیت این بازار ۱۱.۵ میلیارد دلار است؛ نه اینکه ۱۱.۵ میلیارد دلار تبادل کالا و مالی می‌شود بلکه این حجم ظرفیت بازار است. بنابراین ما در بخش لوازم یدکی خودرو با حجم بزرگی مواجه هستیم که در هر بخشی از این بازار و در گروه‌های کالایی مختلف با برندهای مختلف اصیل و غیراصیل مواجه هستیم. شاید در سال میلیارد‌ها قلم کالا در این بازار مبادله می‌شود.

وی ادامه داد: بازار به این بزرگی که هزاران در و دروازه دارد چگونه می‌خواهیم قاچاق، مصرف و کیفیت را کنترل کنیم؟ مدیریت کلان ما آنقدر دقیق و متمرکز نبوده که در سال‌های گذشته سیستمی تنظیم کند تا از این طریق جریان بازار به نفع تجار، مصرف کنندگان و ذی‌نفعان مدیریت شود. در این بازار قاچاق به شدت شکل گرفته است.

صیرفی گفت: طبق برآوردهای انجام شده در سال حدود ۳ میلیارد دلار قاچاق لوازم یدکی انجام می‌شود ۳ میلیارد دلار عددی نیست که به راحتی بتوان انجامش داد بلکه مسلماً سازمانده شده است و کانال‌هایی دارد که خیلی قدرتمند هستند و در مقابل شفاف سازی مقاومت می‌کنند.

یا «بگیر و ببند» نمی‌توان جلوی قاچاق را گرفت

وی افزود: بازار بزرگ کشور قاچاق ۴۰ سال گذشته، با قوانینی که تصویب شده رشد کرده است و تا همین چند سال پیش هم این قوانین از شفافیت حمایت نمی‌کردند و همین الان هم خیلی جاها حمایت نمی‌کنند اما باید به ضروریات دولت الکترونیک و شفاف سازی های مالی فشار می‌آورد که جریان را شفاف کرد؟ اما چگونه می‌توان رفتار و عملکرد یک بازرگان، صنعتگر و هر نوع فعال اقتصادی را به یک باره در دو سال عوض کرد؟ آن هم پس از ۴۰ سال کار کردن با مجموعه‌ها قوانینی که با رامترهای شفافیت را نداشته است. بزرگترین چالش شفاف سازی همین است.

عضو اتحادیه صنفی لوازم یدکی کشور با بیان اینکه قاچاق بیشترین ضربه را به بازار می‌زند، گفت: سود قاچاق را قاچاقچی قبل از ورود به زنجیره می‌برد اما با این موضوع کاری ندارند و فقط افراد کوچک و خردی از این زنجیره مجرم شناخته می‌شوند که می‌خواهند از نقل و انتقال این کالا، درآمدی داشته باشند.

وی افزود: این دوگانگی باعث می‌شود تجار، بازاری و تولیدکننده در برابر قوانین شفافیت مقاومت کنند. این مقاومت به معنای مخالفت نیست بلکه درآمد و بهره کار این افراد را به یک بازه از بین می‌برند و کالاها را در لیست قاچاق قرار می‌دهند این مدل کار شفاف سازی نیست بلکه برای شفاف سازی نیاز به آگاهی رسانی و آموزش در سطح مدیران، بازار، تجار، تولیدکننده و ... داریم.

صیرفی گفت: باید یک نفع مشترک برای همه تعریف شود چراکه هر کژ با بگیر و ببندنمی‌توان جلوی قاچاق را گرفت. چند نفر شلاق می‌خورند اما هزاران نفر قاچاق انجام می‌دهند و کاری به آنها ندارند

شناخت اصالت کالا، مؤلفه فراموش شده بازار

وی در ادامه گفت: نگرانی دیگری در بازار غیر از قاچاق وجود دارد مبنی بر اصل بودن کالا. کالای اصل یعنی هر آنچه در جعبه است اظهار و ارزش واقعی کالا از مصرف کننده گرفته شود نه اینکه کالای چینی بسازیم و در جعبه ایتالیایی قرار دهیم و به مشتری بفروشیم، آن هم در حالی که ارزش کیفی کالا یک دهم آن پول هم نیست. صیرفی تصریح کرد: یک نگرانی بزرگی که وجود دارد این است که مصرف کننده توان تشخیص اصالت کالا را ندارد و حتی در طرح شناسه کالا هم این موضوع مشخص نیست. این مساله به اندازه قاچاق اهمیت دارد.

وی گفت: برای شناسایی اصالت کالا باید مکانیزمی در حد و اندازه‌های مقابله با قاچاق تنظیم شود. در حوزه تجارت کشور شرکت‌های زیادی برای گرفتن این دغدغه از مصرف کنندد، کارهایی همچون تأسیس باشگاه مشتریان انجام داده‌اند. در واقع به صورت جزیره‌ای این کار انجام می‌شود تا مصرف کننده از خرید خود مطمئن شود.

صیرفی تصریح کرد: باید یک ضمانت اجرایی قوی پشت قوانین شفاف سازی باشد. چراکه نمی‌دانیم در آینده چه اتفاقی می‌افتد و مشخص نیست که پس از این دولت، آیا این سخت گیری ها کماکان ادامه خواهد داشت یا دولت جدید سیاست دیگری خواهد داشت.

یادداشت

آسیب پذیری کسب و کارهای خرد و بخش غیر متشکل اقتصاد در کرونا

با شیوع بیماری کرونا، کسب و کارهای غیر متشکلی که از ثبات کمتری در بازار کار برخوردارند، بیشتر تحت تأثیر قرار گرفتند. در واقع چه در زمان بهبود وضعیت بازار کار و چه در زمان افول، کسب و کارهای بی‌ثبات و بخش غیر متشکل اقتصاد بیشترین اثر را پذیرفته‌اند.

با شیوع بیماری کرونا، در فصل بهار سال ۱۳۹۹ نرخ بیکاری نسبت به فصل مشابه در سال قبل بر خلاف سایر کشورها که نامشان در جدول زیر ذکر شده است، کاهش یافته و تکرقمی شده است (از ۹/۱۰ به ۸/۹). این پدیده در نگاه اول، امری مثبت تلقی می‌شود و تعجب همگان را بر می‌انگیزد که چرا در چنین شرایطی که قطعاً وضع اقتصادی باید بدتر شود، نرخ بیکاری بهبود ۱/۱ درصدی را نشان می‌دهد؟

با نگاهی دقیق‌تر به سایر شاخص‌های بازار کار در این فصل نسبت به فصل مشابه در سال قبل مواجه می‌شویم که با وجود افزایش ۷۶۸ هزار نفری جمعیت در سن کار (جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر)، علاوه بر نرخ بیکاری، نرخ مشارکت و نسبت اشتغال نیز بدترتیب، ۷/۳-□ و ۹/۲-□ کاهش یافته است. این بدان معناست که جمعیت فعال که شامل مجموع جمعیت شاغل و بیکار می‌باشد، خیلی کوچک شده است (کاهش ۲/۷ درصدی). یعنی جریان از فعال به غیر فعال افزایش شدیدی داشته است. با نگاهی به جریانات نیروی کار از بهار ۹۸ به بهار ۹۹ متوجه می‌شویم که کسانی که قبلاً شاغل بوده‌اند و اکنون شغل خود را از دست داده‌اند، عمدتاً غیرفعال شده‌اند (۷۷ درصد) و کسانی که بیکار بوده‌اند، نیز عمدتاً غیرفعال شده‌اند. همچنین ۶/۹۳ درصد از افراد غیرفعال نیز همچنان غیرفعال مانده‌اند.

حال آنکه در کشورهای دیگر که نرخ بیکاری بالا رفته است، افراد درون جمعیت فعال از وضع شاغل به وضع بیکار جابه‌جا شده‌اند و بطور کل از جمعیت فعال خارج نشده‌اند. اگر بخواهیم دلیل این امر را بررسی کنیم، با نگاهی به وضع شغلی در سایر کشورها متوجه می‌شویم. که بخش خیلی بزرگی از شاغلین (بعطور متوسط حدود ۸۳ درصد)، رامزد و حقوق‌بگیران تشکیل می‌دهند در حالیکه در ایران این نسبت خیلی کمتر از سایر کشورهاست.

کسی که مزد و حقوق‌بگیر باشد نسبت به کسی که کارکن مستقل باشد، عملاً از اختیارات خیلی کمتری جهت خروج از بازار کار برخوردار است و در شرایطی مثل بیماری کرونا، تصمیم بر خروج از شغل، کمتر ارادی است و لذا وی به دستور کارفرما یا خروج از شغل فعلی، مجدد جویای کار دیگری می‌شود و این موجب افزایش جریان از شاغل به بیکار می‌شود. حال آنکه در ایران نه تنها مزد و حقوق‌بگیران سهم کمتری از کل اشتغال نسبت به سایر کشورها دارند بلکه عمده کاهش به لحاظ وضع شغلی، در کارکنان مستقل بوده است و این یعنی افراد خودشان بسته به شرایط محیط کسب و کار، تصمیم به خروج دلوطلبانه از بازار کار و در نتیجه افزودن به جمعیت غیرفعال گرفته‌اند. بعطوریکه به جمعیت غیرفعال حدود ۲ میلیون و ۷۶۰ هزار نفر افزوده شده است.

در حقیقت جمعیت غیرفعال یعنی افرادی که دلوطلبانه جویای کار نیستند که این افراد می‌توانند محصل، خانه‌دار و یا دارای درآمد بدون کار مانند بازنشستگی، اجاره ملک و یا سپرده‌های بانکی و سود سهام، باشند. برای مثال به‌دلیل سودآوری بورس در ایامی که اقتصاد با رکود و خطر بیماری کرونا مواجه است، تمایل و انگیزه افراد برای کار و جستجوی کار کاهش می‌یابد و یا پیوستن به جمعیت غیرفعال ترجیح می‌دهند از طرق دیگری از جمله بازار بورس امرار معاش و کسب سود کنند.

افزایش جمعیت غیرفعال در شرایط بد اقتصادی پدیده‌ای بی سابقه نبوده است. بعطوریکه در سال‌های ۹۱ و ۹۲ که رکود اقتصادی رخ داد، جمعیت بعطور موقت از بازار کار خارج شدند. با شیوع بیماری کرونا نیز مجدد شاهد افزایش شدید جمعیت غیرفعال شدیم. لذا انتظار می‌رود هر زمان که با رکود مواجه شویم، شاهد غیرفعال شدن افرادی که از ثبات کمتری در بازار کار برخوردارند باشیم. با بررسی جمعیت شاغل به‌تفکیک تعداد کارکنان محل کار، وضع شغلی و نیز بخش اقتصادی، متوجه می‌شویم که عمده کاهش در کسب و کارهای با تعداد کارکن ۱ تا ۴ نفر (۷۵ درصد)، با وضع کارکن مستقل و کارکن فامیلی بدون مزد (۵۲ درصد) و در بخش خدمات (۴۶ درصد، در مرتبه دوم کشاورزی ۲۷□ و سپس صنعت ۲۵□) بوده است.

بنابراین با شیوع بیماری کرونا، کسب و کارهای غیر متشکلی که از ثبات کمتری در بازار کار برخوردارند، بیشتر تحت تأثیر قرار گرفتند. جالب است بدانید در بازه بهار ۹۲ تا بهار ۹۸ که تعداد شاغلین روند صعودی داشته (افزایش ۳ میلیون نفری)، نیز عمدتاً کسب و کارهای خرد ۱ تا ۴ نفر کارکن با سهم ۲۰ درصدی از افزایش، بطور وضع شغلی و کارکن مستقل و کارکن فامیلی بدون مزد با سهم ۵۴ درصدی از افزایش و در بخش خدمات با سهم ۶۷ درصدی از افزایش، بوده‌اند.

پس چه در زمان بهبود وضعیت بازار کار و چه در زمان افول، کسب و کارهای بی‌ثبات و بخش غیر متشکل اقتصاد بیشترین اثر را پذیرفته‌اند. البته با توجه به اینکه سهم این کسب و کارها از کل تولید، (درآمد) به نسبت سهم آنها از کل اشتغال ناچیز بوده است، پس در زمان رونق فضای کسب و کار نیز بلحاظ رفاهی تغییر چندانی در وضعیتشان صورت نگرفته و در زمان رکود کسب و کار که مصداق عینی و حال حاضر آن فاجعه کرونا بود، با از دست دادن شغل خود بیشترین لطمه و آسیب را متحمل می‌شوند. قابل ذکر است در فاصله سال ۹۸ تا سال ۹۹ در کنار رشد جمعیت با کاهش تعداد شاغلین، بار تکفل خانوارها افزایش چشمگیری می‌یابد (۷/۷□) و این نیز به لحاظ رفاهی آسیب شدیدی به خانوارهای ایرانی وارد می‌کند.

بنابراین، لازم است اقتصاددانان و سیاستمداران برای کسب و کارهای خرد و غیر متشکل اقتصاد ایران که عمده جمعیت شاغل را نیز پوشش می‌دهند و بیشترین تأثیر و یا به عبارتی دیگر، بیشترین لطمه را از نوسانات بازار کار و اقتصاد کلان می‌بینند، فکری بیندیشند تا با بهبود و یا ثبات بیشتر در وضعیت این کسب و کارها عملاً به بهبود وضعیت کل اقتصاد و در نتیجه بهبود وضع رفاهی جامعه کمک کرده باشند.

مرجان صبوری
دانش آموخته اقتصاد شریف
Alborz.payam@gmail.com